

Via:

<https://www.internetconsultatie.nl/wetdemocratiseringwaterschappen>

Adres : Bezuidenhoutseweg 105-113
2594 AC Den Haag
Telefoon : +31(0)70-3382700
E-mail : secretariaat@lto.nl
KvK : 40413400
Rekening : NL32 RABO 0357606760

Datum : 30 juni 2020
Ons kenmerk : SD/Smi/200630
Onderwerp : Internetconsultatie 'Wet democratisering waterschappen'
Informatie : Sander van Diepen | svdiepen@lto.nl

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij reageert LTO Nederland op de internetconsultatie Wet democratisering waterschappen.

Ter consultatie ligt het initiatiefwetsvoorstel voor van GroenLinks om de geborgde zetels bij de waterschappen te schrappen. Volgens de initiatiefnemer moeten nieuwe belangen rondom klimaatadaptatie afgewogen worden tegen gevestigde belangen van de agrarische sector en het bedrijfsleven. LTO Nederland verwerpt deze tegenstelling.

Juist de geborgde zetels zorgen voor belans in de belangenafweging binnen de waterschappen. Indien het wetsvoorstel wordt overgenomen vreest LTO verdergaande politisering van de waterschappen en het verlies van deskundigheid en specialistische kennis van het lokale agrarisch gebied.

Nederland kent een unieke vorm van functionele democratie met de waterschappen die niet te vergelijken is met de algemene democratie voor Rijk, provincies of gemeenten. Waterschappen zijn er om uitvoering te geven aan goed waterbeheer. Daarvoor zijn, naast de democratische vertegenwoordiging, ook specifieke deskundigheid en het hebben van een direct belang cruciaal. Geborgde zetels zorgen hiervoor. Landbouw, natuurorganisaties en het bedrijfsleven hebben daarom een aantal vaste plekken in de waterschapsbesturen. Dat is in het belang van goed waterbeheer: deze 'geborgde zetels' zorgen voor specifieke deskundigheid en goede vertegenwoordiging van de belanghebbenden.

Boeren en tuinders zijn de beheerders van meer dan 70% van alle grond in Nederland, en daarmee hoeders van het landelijk gebied. Zij leveren een bijdrage aan het behoud van een vitaal platteland, het verbeteren van biodiversiteit, het behalen van klimaatdoelen en het op peil houden van ons watersysteem. Door ontwikkelingen zoals klimaatverandering, bodemdaling en de nieuwe opkomende stoffen, nemen de kosten van waterbeheer en waterzuivering de komende jaren toe. Daardoor komt de betaalbaarheid onder druk te staan. Dit vereist dat het werk van het waterschap zo efficiënt mogelijk wordt gedaan. Daarom is LTO Nederland van mening dat het van essentieel belang is dat vertegenwoordigers namens de agrarische sector en het brede bedrijfsleven participeren in het bestuur van het waterschap, om met elkaar garant te staan voor effectief en efficiënt waterbeheer. Boeren en tuinders hebben voor het voortbestaan van hun bedrijf veel belang bij goed waterbeheer. Lokale kennis van het gebied en draagvlak voor het waterbeheer zijn essentieel. De geborgde zetels zorgen ervoor dat deze belangen vertegenwoordigd zijn, zowel vanuit de landbouw, als vanuit de natuur en het bedrijfsleven. Via een stelsel van lijsten van politieke partijen is dat niet gegarandeerd. LTO Nederland vindt de borging via vaste zetels daarom van groot belang.

Het waterschap in de huidige vorm is een voorbeeld van functionele democratie, gebaseerd op stakeholderparticipatie. Hiervoor handelt het waterschap binnen de kaders die onze algemene democratie (Provinciale Staten en gemeenteraden) stelt. Nog in 2014 trok de OESO positieve conclusies uit de wijze waarop in Nederland het waterbeheer institutioneel en bestuurlijk is geregeld. De OESO benadrukte de belangenparticipatie als een sterk punt.

De initiatiefnemer beoordeelt dit als ondemocratisch en wil dat voor de verkiezing van waterschap bestuurders dezelfde regels gelden als voor bijvoorbeeld gemeenteraadsleden. Die argumenten sturen naar een algemene democratie. Indien deze stap gezet wordt is er geen meerwaarde meer voor de waterschappen als losse bestuurslaag, en ligt het voor de hand dat het provinciaal bestuur deze taak overneemt. De huidige vorm van functionele democratie bij de waterschappen borgt dat het over water gaat; een belangrijk onderwerp voor Nederland. Bij het schrappen van de geborgde zetels is een glijdende schaal te verwachten van functionele naar algemene democratie. Het grote zorgpunt is dat het waterschap hiermee een gepolitiseerd orgaan wordt. LTO Nederland vreest voor verdergaande politisering van het waterschap met een 'beleidsoverkill' en nog meer bestuurlijke drukte. Dit leidt af van de kerntaak van een waterschap: de uitvoering van effectief en efficiënt water- en zuiveringsbeheer.

Concluderend onderstreept LTO Nederland dat de geborgde zetels behouden moeten blijven in het belang van gedegen watermanagement in Nederland. Met de uitdagingen die er zijn door klimaatverandering is specialistische kennis en kunde gewenst aan de vergadertafel. De beslissingen daarvoor moeten rationeel gemaakt worden. Met andere woorden; het waterschap is niet gebaat bij verdere politisering van het waterbeheer.